

Dosarul nr.2ra-1533/23
2-21043781-01-2ra-16102023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: D. Tricolici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Sîrbu, V. Mihaila, A. Braga)

Î N C H E I E R E

10 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de Sandulescu Gheorghii, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” împotriva lui Sandulescu Gheorghii cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, dobânzii de întârziere, cheltuielilor de instrumentare a dosarului de daune și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 20 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Sandulescu Gheorghii și menținută hotărârea din 31 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 24 martie 2021, AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sandulescu Gheorghii cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, dobânzii de întârziere, cheltuielilor de instrumentare a dosarului de daune și compensarea cheltuielilor de judecată.

În susținerea acțiunii reclamantul a indicat că la 22 februarie 2020, în mun. Chișinău, s-a produs un accident rutier în rezultatul căruia automobilul de model „XXXXX”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, condus de XXXXX, a fost tamponat de autovehiculul de model „XXXXX”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, la volanul căruia s-a aflat pârâtul Sandulescu Gheorghii.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr.XXXXX din 22 februarie 2020, Sandulescu Gheorghii a fost recunoscut vinovat de comiterea accidentului rutier și sancționat pentru încălcarea prevederilor pct.49 din Regulamentul circulației rutiere și art.242 alin.(2) din Codul contravențional - *Încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu cauzarea de vătămări corporale ușoare victimei sau cu deteriorarea considerabilă a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalațiilor rutiere, a altor instalații sau a altor bunuri*, cu amendă de 24 unități convenționale cu aplicarea a 6 puncte de penalizare.

La 25 februarie 2020, persoana păgubită XXXXX s-a adresat AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” cu cerere, solicitând achitarea despăgubirilor de asigurare ce i se cuvin conform legii ca urmare a prejudiciului suferit în rezultatul accidentului rutier, luând în considerare faptul că pârâtul Sandulescu Gheorghii nu deținea polița RCA internă.

Potrivit *art.4 alin.(1) din Legea nr.414-XVI din 22.12.2006* cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, persoanele fizice și persoanele juridice care au în proprietate sau utilizare autovehicule supuse înmatriculării pe teritoriul Republicii Moldova sunt obligate să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto ca urmare a prejudiciilor cauzate prin accident de autovehicul produs în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.

Având în vedere că Sandulescu Gheorghii nu a respect prevederile *art.4 alin.(1) din Legea nr.414/2006*, în temeiul *art.33 alin.(3) din aceeași lege* și în baza ordinului nr.238 din 09 iulie 2020, BNAA a aprobat achitarea în beneficiul păgubitei despăgubirea de asigurare în sumă de 23410 lei din mijloacele Fondului de Protecție a Victimelor Străzii, iar potrivit ordinului de plată nr.582 din 10 iulie 2020 a fost efectuat transferul sumei pentru despăgubire la contul XXXXX.

AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” a menționat că Sandulescu Gheorghii a participat la examinarea defectelor cauzate automobilului avariat de model „XXXXX”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, ce aparține păgubitei XXXXX și nu a obiectat, precum și procesul-verbal de constatare a daunelor din 06 martie 2020 a fost întocmit în prezența pârâtului.

La 27 martie 2020, în adresa pârâtului a fost expediată somație, recepționată de către ultimul la 25 aprilie 2020, prin care a fost informat despre necesitatea prezentării la sediul BNAA în vederea perfectării tuturor formalităților necesare în situația în care este de acord să achite suma despăgubirii de asigurare, dar și înaintarea eventualilor obiecții.

Ulterior, la 06 iulie 2020, în adresa lui Sandulescu Gheorghii a fost expediată pretenția nr.02-1426/20, recepționată de către ultimul la 12 august 2020, prin care s-a solicitat restituirea sumei de 23410 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare achitate persoanei păgubite XXXXX și a sumei de 400 de lei cu titlu de cheltuieli pentru evaluarea pagubelor suportate de BNAA în cadrul dosarului de daune.

Cu toate acestea, pârâtul până în prezent nu a contactat BNAA în vederea restituirii despăgubirii de asigurare.

Reclamantul a reținut că potrivit *art.20 alin.(5) din Legea nr.414/2006*, drepturile persoanei păgubite prin accident de autovehicul în care autorul și/sau autovehiculul au rămas neidentificați sau *persoana vinovată nu are o asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă* se exercită fața de Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, iar despăgubirile se achită în conformitate cu *art.14*. În acest caz, drepturile și obligațiile privind dosarul de daune, constatarea pagubelor, stabilirea și plata despăgubirilor, prevăzute de prezenta lege pentru asigurător, se vor atribui și Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule.

Conform *art.33 alin.(3) și (8) din Legea nr.414/2006*, Fondul de protecție a victimelor străzii este destinat plăților de despăgubiri pentru vătămări corporale sau deces

dacă autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat, precum și plăților de despăgubiri pentru avarierea ori distrugerea de bunuri și vătămări corporale sau deces dacă proprietarul sau *utilizatorul autovehiculului răspunzător de producerea accidentului nu a respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto* sau autovehiculul a fost obținut pe cale ilicită. În vederea recuperării sumelor cheltuite din Fondul de protecție a victimelor străzii, Biroul Național poate înainta, în limitele despăgubirii de asigurare achitate, *acțiune de regres față de persoanele răspunzătoare de prejudiciu*.

Reieșind din prevederile art.2024 alin.(1) din Codul civil, persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o *acțiune de regres* împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Potrivit art.2013 alin.(1) și (2) din Codul civil, persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (exploatarea vehiculelor, a instalațiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanțelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcții etc.) au obligația să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unui eveniment prevăzut la art.2012 (cu excepția cazurilor în care prejudiciul a survenit ca urmare a exploatării navelor aeriene) sau din intenția persoanei vătămate. Obligația de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care și-a asumat paza izvorului de pericol sporit.

Reclamantul a remarcat că Sandulescu Gheorghii nu a respectat obligația stabilită la art.4 din Legea nr.414/2006 și nu a asigurat riscul de utilizare a mijlocului de transport de model „XXXXX”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, respectiv, prejudiciul cauzat păgubitei XXXXX, prin utilizarea de către pârât a autovehiculului neasigurat, a fost reparat integral de BNAA, care a dobândit dreptul de regres împotriva ultimului în limita sumei achitate cu titlu de despăgubire de asigurare.

Referitor la întinderea prejudiciului, reclamantul a notat că în procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit de către agentul constatator din cadrul MAI s-a menționat despre prezența deteriorărilor cauzate mijlocului de transport avariat de model „XXXXX”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, condus de XXXXX, fiind semnat fără obiecții de Sandulescu Gheorghii.

La acest aspect, reclamantul a reținut procesul-verbal de constatare a daunelor din 06 martie 2020 întocmit de SRL „Eurotaxglas” în temeiul art.21 alin.(3) lit.d) și f) din Legea nr.414/2006 și Raportul de evaluare nr.XXXXXX pentru dosarul de daune XXXXX pentru reparația mijlocului de transport avariat de model „XXXXX”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, în cadrul cărora s-a evaluat prejudiciu în mărime de 23410 lei.

Reclamantul a reiterat că potrivit pct.35 lit.a) din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.19/11 din 09 aprilie 2009, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule poate înainta, în limitele despăgubirii de asigurare achitate, *acțiune de regres față de persoanele răspunzătoare de prejudiciu* și, după caz, pentru cheltuielile

legate de instrumentarea și lichidarea pretențiilor de despăgubire, asupra persoanei sau persoanelor răspunzătoare pentru repararea prejudiciului, în cazul accidentelor în care posesorul (utilizatorul) autovehiculului nu deține poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă sau autovehiculul a fost obținut pe cale ilicită.

Din prevederile pct.36 din Regulamentul nominalizat, persoana sau persoanele răspunzătoare pentru cauzarea prejudiciului au obligația să ramburseze în Fond despăgubirea achitată persoanei păgubite, inclusiv să ramburseze Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule și cheltuielile legate de instrumentarea și lichidarea pretențiilor de despăgubire.

În viziunea reclamantului, la caz, se constată existența obligației pârâtului (ca persoană răspunzătoare de producerea prejudiciului în sensul Legii nr.414/2006 și al Regulamentului privind Fondul de protecție a victimelor străzii, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.19/11 din 09 aprilie 2009) să recupereze în ordine de regres suma totală de 23810 lei (constituită din suma despăgubirii de asigurare achitată persoanei păgubite XXXXX de către BNAA din Fondul de protecție a victimelor străzii în mărime de 23 410 lei + suma cheltuielilor suportate de BNAA pentru evaluarea pagubelor în sumă de 400 de lei). Or, la data producerii accidentului rutier (22.02.2020), Sandulescu Gheorghii, contrar prevederilor art.4 alin.(1) din Legea nr.414/2006, nu deținea polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru automobilul de model „XXXXX”, cu numărul de înmatriculare XXXXX.

De asemenea, cu trimitere la prevederile art.942 alin.(1) și (2) din Codul civil, reclamantul a indicat că la data de 20 august 2020 a fost pus în întârziere și, în acest sens, pârâtul a fost informat despre interesul său legitim de restituire, în termen de 7 zile calendaristice, din momentul recepționării pretenției, a sumei despăgubirii de asigurare achitată persoanei păgubite.

Astfel, pentru neexecutarea în termen a obligației de plată ca urmare a somației expediate în adresa pârâtului, în corespundere cu prevederile art.942 din Codul civil ultimul urmează să-i achite și dobânda de întârziere, calculată în mărime de 1982,75 de lei, începând cu 20 august 2020 (data scadentă) – până la 30 aprilie 2021, conform calcului: 19 august 2020 – suma scadentă 23810 lei; la 20 august 2020 – datoria în sumă de 23810 lei pentru 134 de zile, rata de bază - 12,25%, dobânda - 7,99, dobânda totală – 1071,80 de lei; data de 01 ianuarie 2021 – datoria în sumă de 23810 lei, pentru 120 de zile, rata de bază – 11,65%, dobânda – 7,60, dobânda totală – 911,96 de lei.

Totodată, reclamantul a menționat că a suportat cheltuieli de judecată, astfel, pentru serviciile de asistență juridică a achitat onorariul avocatului în mărime de 1500 de lei conform ordinului de plată nr.943 din 16 februarie 2021 și la depunerea acțiunii a achitat suma de 757,75 de lei taxa de stat conform ordinului de plată nr.944 din 16 februarie 2021.

În contextul enunțat, AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” a solicitat admiterea acțiunii, încasarea în ordine de regres din contul lui Sandulescu Gheorghii în beneficiul său a sumei de 23410 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, 400 de lei cheltuieli de instrumentare a dosarului de daune, 1982,75 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, 773,78 de lei taxa de stat și 1500 de lei cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 31 octombrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost admisă integral acțiunea depusă de AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”. S-a încasat din contul lui Sandulescu Gheorghii în beneficiul AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” suma de 23410 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, 1982,75 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, 400 de lei cu titlu de cheltuieli de instrumentare a dosarului de daune, 773,78 de lei taxa de stat și 1500 de lei cheltuieli de asistență juridică.

La 08 noiembrie 2022, Sandulescu Gheorghii a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 11 mai 2023, întru executarea încheierii din 10 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea integrală a hotărârii din 31 octombrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii depuse de AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” și încasarea din contul intimatului în beneficiul său a taxei de stat și a cheltuielilor de asistență juridică (f.d.110, 131, 134).

Prin decizia din 20 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Sandulescu Gheorghii și menținută hotărârea din 31 octombrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prima instanță și instanța de apel, fiind investite cu judecarea prezentei cauzei, au consolidat soluțiile sale de admitere a acțiunii depuse de AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, constatând că la 22 februarie 2020, în mun. Chișinău, la intersecția str.XXXXX și str.XXXXX, s-a produs un accident rutier cu implicarea automobilelor de model ”XXXXX”, n/î XXXXX, la volanul căruia se afla XXXXX, și automobilul de model ”XXXXX”, n/î XXXXX, la volanul căruia se afla Sandulescu Gheorghii.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că conform procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. XXXXX din 22 februarie 2020 și decizia agentului constator, Sandulescu Gheorghii a fost recunoscut vinovat de comiterea accidentului rutier, faptele acestuia fiind încadrate în componența de contravenție prevăzută la art.242 alin.(2) din Codul contravențional și sancționat cu amendă. La 25 februarie 2020, persoana păgubită XXXXX, s-a adresat Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule cu cerere, solicitând achitarea despăgubirii din Fondul de protecție a victimelor străzii. Drept urmare a cererii înaintate, AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” a deschis dosarul de daune nr. XXXXX. La 06 martie 2020, în baza procesului-verbal de constatare a pagubelor nr. XXXXX din 25 februarie 2020, SRL „Eurotaxglas” a întocmit raportul nr. XXXXX de evaluare a pagubelor cauzate autovehiculului avariat „XXXXX”, n/î XXXXX, potrivit căruia, prejudiciul cauzat autovehiculului avariat a fost estimat în sumă de 23 410 lei.

Astfel, invocând faptul că în baza Ordinului nr. 238 din 09 iulie 2020, AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” a aprobat achitarea în beneficiul XXXXX a despăgubirii de asigurare în sumă de 23 410 lei din mijloacele Fondului de Protecție a Victimelor Străzii realizat prin ordinul de plată nr. 582 din 10 iulie 2020, iar pretențiile din scrisorile expediate în adresa lui Sandulescu Gheorghii privind recuperarea

despăgubirilor acordate, au fost ignorate de către destinatar, AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” fiind nevoit să înainteze prezenta acțiune în judecată.

Cu trimitere la prevederile art.3, art.4 alin.(2), art.8 alin.(1), art.20 alin.(5), art.33 alin.(8) din Legea nr.414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule și art.2024 alin.(1) din Codul civil, instanțele de judecată au considerat întemeiată acțiunea depusă de AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” privind încasarea în ordine de regres din contul lui Sandulescu Gheorghii a despăgubirii de asigurare, or, potrivit circumstanțelor constatate, prejudiciul a fost cauzat conducătorului autovehiculului de model „XXXXX”, n/î XXXXX - XXXXX de către pârâtul Sandulescu Gheorghii, care s-a aflat la momentul producerii accidentului rutier la volanul autovehiculului de model „XXXXX”, n/î XXXXX și care nu deținea o poliță de asigurare eliberată de o companie licențiată în domeniul asigurărilor din Republica Moldova sau o poliță internațională de răspundere civilă.

De asemenea, cu trimitere la prevederile art.874 și art.942 alin.(1) și (2) din Codul civil, instanțele de judecată au considerat întemeiată pretenția AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” privind încasarea din contul lui Sandulescu Gheorghii a dobânzii de întârziere în mărime de 1982,75 de lei calculată pentru perioada 20 august 2020 – 30 aprilie 2021, or, reclamația AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” nr.02-1426/20 din 06 iulie 2020, adresată lui Sandulescu Gheorghii, a fost recepționată de către ultimul la 12 august 2020, în care s-a solicitat în termen de 7 zile calendaristice onorarea benevolă a obligației de plată a despăgubirii de asigurare, astfel scadența a intervenit la 17 august 2020, iar potrivit tabelului de calcul al dobânzii de întârziere, aceasta a fost calculată începând cu ziua de 20 august 2020 (ulterior datei de scadență), ceea ce îndreptățește reclamantul să solicite și să primească plata cu titlu de dobândă de întârziere în mărime de 1 982,75 de lei.

La fel, cu trimitere la prevederile pct.35 și pct.36 din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii, aprobat prin hotărârea Comisia Națională a Pieței Financiare nr. 19/11 din 09 aprilie 2009, instanțele de judecată au considerat întemeiată și pretenția privind încasarea sumei de 400 de lei cu titlu de cheltuieli de instrumentare a dosarului de daune, probată prin factura fiscală seria XXXXX din 31 martie 2020 și actul de prestare a serviciilor din 31 martie 2020 pentru perioada 02 martie 2020 – 31 martie 2020 cu anexă.

Instanțele de judecată, cu trimitere la prevederile art.82, 94-96 din Codul de procedură civilă, au concluzionat asupra temeiniciei acțiunii cu privire la compensarea din contul lui Sandulescu Gheorghii în beneficiul AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 773,78 lei (confirmată prin ordinul de plată nr.944 din 16 februarie 2021) + cheltuieli de asistență juridică în mărime de 1500 de lei (suportate pentru achitarea serviciilor avocatului Popescu Ileana, confirmate prin mandatul avocațial seria MA nr.1566449 din 16 martie 2021 și ordinul de plată nr.943 din 16 februarie 2021).

Nu a fost reținut argumentul invocat de Sandulescu Gheorghii cu privire la deținerea poliței de asigurare nr.XXXXXX din 27 decembrie 2019, cu valabilitatea până la 26

decembrie 2020, încheiat cu asiguratorul din regiunea din dreapta Nistrului - 3AO ПСК „Страховой дом”, or, această entitate nu se regăsește în lista companiilor de asigurare (reasigurare) din Republica Moldova care sunt licențiate și supravegheate de Comisia Națională a Pieței Financiare și nici în extrasul din Registrul general asigurări interne anexate la dosar.

De asemenea, au fost considerate declarative argumentele apelantului cu privire la neîntreținerea condițiilor pentru înaintarea acțiunii în regres, or, după cum rezultă din împrejurările cauzei Sandulescu Gheorghii nu a formulat obiecții asupra procesului-verbal cu privire la contravenție, deciziei de sancționare și asupra procesului-verbal cu privire la constatarea daunelor, iar la 10 iulie 2020, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a achitat persoanei păgubite XXXXX, din mijloacele Fondului de protecție a victimelor străzii, despăgubirea de asigurare pentru daunele cauzate de conducătorul auto Sandulescu Gheorghii, în sumă totală de 23 410 lei.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au dedus că condițiile expuse supra exclud viciile invocate de către Sandulescu Gheorghii, de altfel, suma achitată de către AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” urmează a fi compensată de către ultimul în ordine de regres în temeiul art.33 alin (8) din Legea nr. 414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Suplimentar, instanța de apel cu trimitere la prevederile art.19 alin.(1) lit.c) și art.20 alin.(7) din Legea nr.414/2006 a considerat nejustificat argumentul apelantului referitor la expirarea termenului de 5 zile pentru întocmirea procesului-verbal de constatare a pagubelor și respectiv lipsa obligației AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” de a efectua achitări în temeiul acestuia, or, atât Sandulescu Gheorghii cât și reprezentantul persoanei păgubite au participat la examinarea și constatarea pagubelor cauzate autovehiculului de model ”XXXXX”, n/î XXXXX, semnând fără rezerve procesul-verbal de constatare a daunelor din 06 martie 2020.

Mai mult ca atât, acțiunea în regres a fost înaintată de către AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” nu din cauza producerii accidentului rutier, dar din motiv că la momentul producerii acestuia conducătorul recunoscut vinovat, nu deținea o poliță de asigurare eliberată de o companie licențiată în domeniul asigurărilor din Republica Moldova sau o poliță internațională de răspundere civilă.

La 12 octombrie 2023, Sandulescu Gheorghii a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii depuse de AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” și încasarea din contul intimatului în beneficul său a taxei de stat și a cheltuielilor de asistență juridică.

În susținerea recursului, cu trimitere la prevederile art.432 alin.(1) lit.a), b), d) și e) din Codul de procedură civilă, Sandulescu Gheorghii a invocat că decizia instanței de apel a fost emisă cu interpretarea eronată a legii și este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; decizia contestată vizează drepturile persoanei

care nu a fost atrasă în proces; decizia se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

Recurentul a reținut că reclamantul/intimat AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” și-a întemeiat acțiunea în baza art.4 alin.(1) din Legea nr.414/2006, adică mijlocul de transport de model „XXXXX”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, la data accidentului nu avea asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă.

Însă, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție din 22 februarie 2020, prejudiciul a fost cauzat persoanei păgubite nu din cauza că autovehiculul de model „XXXXX”, cu numărul de înmatriculare XXXXX nu a fost asigurat de răspundere civilă auto în modul stabilit, dar din cauza acțiunilor sale pentru nerespectarea regulilor de circulație rutieră, iar situația dată nu se încadrează în prevederile art.29 din Legea nr.414/2006 pentru înaintarea acțiunii în ordine de regres de către reclamant. Cu atât mai mult că, nu a fost sancționat contravențional pentru lipsa contractului de asigurare obligatorie a mijlocului de transport la data accidentului rutier de către agentul constator competent.

Intimatul BNAA nu și-a întemeiat pretențiile pe prevederile art.29 din Legea nr.414/2006 pentru a înainta față de el acțiunea de încasare a despăgubirii de asigurare în ordine de regres.

Pe lângă acestea, mijlocul său de transport implicat în accidentul rutier de model „XXXXX”, cu numărul de înmatriculare XXXXX dispunea de un contract-poliță de asigurare din 27 decembrie 2019, cu valabilitatea până la data de 26 decembrie 2020, cu nr.XXXXX, încheiat cu compania de asigurare din regiunea Transnistreană (or. Tiraspol) și anume, cu ЗАО ПСК „Страховой дом”.

Consideră că nu-i poate fi incriminată lipsa contractului de asigurare la data accidentului rutier, întrucât nu poate fi sancționat pentru imposibilitatea realizării obligațiilor instituite de legislația Republicii Moldova privind încheierea unui contract de asigurare ca urmare a faptului că, fiind locuitor al regiunii din stingă Nistrului, avea contract de asigurare la mijlocul de transport implicat în accident.

Respectiv, și-a realizat dreptul de bună-credință, încheind la 27 decembrie 2019 contract de asigurare cu un asigurator din stânga Nistrului.

Mai mult ca atât, în ziua accidentului rutier a traversat punctul de trecere constituit între ambele maluri ale Nistrului, cu mijlocul de transport de model „XXXXX”, cu numărul de înmatriculare XXXXX, care a fost acceptat de către autoritățile competente, fără anumite obiecții.

De altfel, intimatul nu recunoaște contractul de asigurare eliberat de către un asigurator din regiunea Transnistreană din cauza situației politice din țară, poziționându-l într-o situație defavorabilă și discriminatorie în raport cu alți cetățeni.

Procesul-verbal de constatare a daunelor din 06 martie 2020 a fost întocmit cu încălcarea prevederilor art.19 alin.(1) lit.c) și 20 alin.(6) și (7) din Legea nr.414/2006, or, cererea de despăgubire a fost depusă de persoana păgubită către BNAA la 25 februarie 2020, iar procesul-verbal de constatare a pagubelor a fost întocmit de SRL „Eurotaxglas” la 06 martie 2020, cu depășirea termenului de 5 zile prevăzut la art.19 alin.(1) lit.c) din respectiva lege.

În astfel de situație BNAA nu era obligată să achite despăgubirea de asigurare în beneficiul persoanei XXXXX.

Mai mult ca atât, în procesul dat de judecată nu a fost atrasă în calitate de intervenient accesoriu XXXXX, or, în situația în care hotărârile judecătorești devin irevocabile este îndreptățit să depun acțiune civilă împotriva XXXXX sau proprietarului automobilului deteriorat.

În conformitate cu art. 434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 20 septembrie 2023, în ședință publică.

Din actele cauzei rezultă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost expediată în adresa lui Sandulescu Gheorghii la 10 octombrie 2023, fapt ce rezultă din scrisoarea anexată la dosar, însă nu se atestă date când a fost recepționată de către ultimul (f.d.189).

Astfel, recursul declarat la 12 octombrie 2023 de către Sandulescu Gheorghii, este în termen.

La 29 decembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” copia recursului declarat de Sandulescu Gheorghii, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d.203).

La 09 februarie 2024, prin intermediul poștei electronice, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, reprezentat de avocata Popescu Ileana, a depus referință, solicitând să fie considerat inadmisibil recursul declarat de Sandulescu Gheorghii, întrucât argumentele invocate în acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 CPC pentru a fi considerat admisibil, soluția instanței de apel fiind legală și întemeiată, emisă cu respectarea prevederilor legale (f.d.205-207).

Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

În conjunctura enunțată, și având în vedere că, recursul declarat a fost depus la 12 octombrie 2023, adică după intrarea în vigoare a modificărilor operate în Codul de procedură civilă, acesta va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

Examinând temeiurile recursului completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale. (2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Conform art.433 alin.(1) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art.429 alin.(5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat;

e) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței;

f) recursul este vădit neîntemeiat.

(2) Recursul declarat în temeiul art.432 alin.(1) lit.e) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin.(1) lit.e) din prezentul articol.

Se reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 din Codul de procedură civilă.

Din analiza recursului declarat de Sandulescu Gheorghii rezultă că drept temei de declarare a recursului a fost invocat *art.432 alin.(1) lit.a), b), d) și e)* din Codul de procedură civilă, potrivit căruia recursul este admis dacă interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurenții au făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute la art.432 alin.(1) lit.a), b) d) și e) din Codul de procedură civilă, nu a stabilit săvârșirea încălcărilor de către Curtea de Apel Chișinău în măsura în care ar fi dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau ar fi comis erori ce au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului sau prin

admiterea recursului se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție. Totodată, instanța de recurs nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

De altfel, argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de art.432 alin.(1) lit.a), b) d) și e) din Codul de procedură civilă, or, la examinarea cauzei, instanța de apel a aplicat legislația în vigoare care în rezultatul interpretării normelor legale corespunde jurisprudenței uniforme. De asemenea, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra căror instanța de apel și prima instanță, s-au pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale, soluțiile fiind bazate pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

La acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45). Procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

În conformitate cu art.440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din considerentele redate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Sandulescu Gheorghii nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare prin prisma art.433 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, urmează a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art.433 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, art.440 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Sandulescu Gheorghii, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecătorii

Oxana Parfeni

Diana Stănilă